

HUSŮV SBOR VE SVINOVĚ – VÝSTAVBA A JEHO PROMĚNY V ČASE

„Každý dům někdo staví; ten, kdo postavil vše, je Bůh.“ List Židům 3,4

Husův sbor byl slavnostně otevřen 8. července 1934. Co tomu předcházelo? Především zrod Církve československé v lednu 1920. Ve Svinově se začaly konat bohoslužby následujícího roku, oficiálně byla náboženská obec schválena státními úřady v roce 1924. Předsedou farní rady se stal Jan Jandásek, duchovním správcem Rudolf Pařík.

Bohoslužby se konaly v kreslírně popř. v tělocvičně místní měšťanky, farář bydlel v podnájmu. Vznikl fond na stavbu sboru, Jandáskovou zásluhou se podařilo v r. 1925 zakoupit vhodný pozemek z vyvlastněných pozemků panství Wilczkova.

Na zhotovení náčrtů sboru byla vypsaná soutěž. Vybrán byl projekt Karla Gajovského, leč nebylo dostatek peněz. Stavitel Fr. Divíšek vyprojektoval levnější variantu, ale ani ta se nerealizovala. 17. listopadu 1929 umírá Jan Jandásek, jeho nástupcem se stal učitel Karel Šajnar. Rada se obrátila na architekta Fuchsa do Brna a znovu bylo jednáno s Gajovským. Z ústředí církve v Praze byly vyžádány kopie plánů architekta Ladislava Čapka. Bezvýsledně. Pořádaly se divadelní představení, slavnosti, členstvo bylo vyzváno k peněžitým úpisům na sbor. To přineslo hotovost i závazné úpisy, které bylo nutno v příštích letech umoit.

V dubnu 1932 vznikl stavební odbor s předsedou Josefem Míčkem a jednatelem Emilem Davidem. Z vlastního popudu podal v prosinci 1932 náčrtek plánu sboru místní stavitel Valentin Stojeba - a byl vyzván k definitivnímu plánu a rozpočtu! 2. srpna 1933 začaly výkopové práce, konané členy zdarma. Farář Pařík je zahájil slovy: Ve jménu Páně! Slavnost kladení základního kamene 3. září zastihla příští sbor již dost vysoko nad zemí. 27. října se poprvé rozezněly zvony umístěné ve věži, a to největší „Hus“, prostřední „Farský“ a nejmenší „Jandásek“. Před zimou byla stavba pod střechou.

V létě 1934 byl sbor hotov, faru se podařilo dostavět o pár měsíců později. Náklady by přesáhly 300 000,- Kč, jen díky dobrovolníkům a z části zdarma vykonané řemeslnické práce šlo o částku 260 562,50 korun. Novostavbu otevřela bohoslužba vedená biskupem Ferdinandem Stiborem za velké účasti lidu. V době stagnace a krize vzniklo tak krásné dílo a to nasazením a obětavostí většiny místních občanů!

Husův sbor byl vystavěn v soudobém konstruktivistickém slohu, libujícím si v přímých čarách a hladkých plochách. Pohledu na něj vévodila 23 metrů vysoká bílá čtyřhranná věž, ukončená husitským sluncem s paprsky, v jehož středu byl červený plochý kalich. Zvláštní ozdobu přední části věže tvořil podlouhlý zasklený dvojramenný kříž. Po schodišti a dvěma dveřmi se vstupovalo do předsíně. Prostorná loď o rozměrech 10,40 x 16 m byla shora osvětlována dvojramenným zaskleným křížem ve stropu. Za oltářem bylo umístěno kruhové okno, vysklené žlutým kalichem s rozbíhajícími se modrými paprsky. V suterénu vznikla modlitebna. U schodů byly v předních pilířích zasazeny pamětní kameny z hradů v Čechách, kde pobýval M. Jan Hus, s nápisy „Krakovec“ a „Kozí hrádek“.

Rozvoj zastavila válka. Koncem dubna 1945 byl Husův sbor při náletech z poloviny poškozen. Nově přichozí farář Otakar Jurek s manželkou Vlastou ve spolupráci s členstvem však dokázali hotové zázraky! Do roka se opět konaly bohoslužby. Výtěžky z hudebních a divadelních představení sloužily k obnově fary a kostela, ve kterém se 28. října 1950 poprvé rozezvučely varhany. Kruhové okno v kněžišti bylo zazděno a skleněný kříž ve stropu zastřešen. V bocích lodi byla ze sklobetonu zhotovena obdélníková okna.

Interiér doplnily počátkem 70. let tapiserie profesora kresby a malby Jaroslava Kruise. Znázorňují apoštoly Petra a Pavla a slovanské věrozvěsty Cyrila a Metoděje. Na dřevěný kříž v kněžišti byl ze stejného materiálu umístěn Kristus. Do předsíně byly postaveny busty Husa a Komenského od prof. Kotyzy z Prahy a k nim dány citace z jejich spisů. Zadní část lodi oživily obrazy s vánočním a velikonočním výjevem. Iniciátor těchto změn, farář Adámek, byl odejit a Krista z kříže někdo sňal.

V roce 2010 byly vnitřní prostory vkusně vymalovány hřejivými barvami. V letech 2014 a 2019 pokryla věž a přední část lodi nová bílá omítka připomínající původní zbarvení. Z důvodu vysokých nákladů se nedaří zajistit bezbariérový přístup. Husův sbor je v současnosti důstojným bohoslužebným stánkem, ve kterém se také pořádají koncerty, přednášky a výstavy.

Poděkování patří všem, kteří se zasadili jako duchovní, členové farní rady, dobrodinci, katecheti a především jako modlitebníci a věřící lidé o to, že zde působí naše křesťanská církev a stojí Husův sbor!

Tomáš Chytil, farář